

Internationella riktlinjer säger att alla svenska regioner bör larma frivilliga vid hjärtstopp

FRIVILLIGA BÖR LARMAS VID HJÄRTSTOPP i alla länder och regioner enligt European Resuscitation Council (ERC). Under 2021 presenterades nya europeiska riktlinjer gällande hjärt-lungräddning som säger just detta. När frivilliga larmas till hjärtstopp utanför sjukhus ökar andelen drabbade som får hjälp innan ambulans kommer fram. Ett sådant system ökar också användandet av hjärtstartare. Detta gör att fler får en chans att överleva.

ERC:s rekommendation bottenar i en omfattande och systematisk genomgång av aktuell forskning, som tydligt visar att system som larmar frivilliga vid hjärtstopp fungerar och att andelen drabbade som överlever och skrivs ut från sjukhus ökar. Nya studier i Danmark och Sverige indikerar ytterligare vinster.

I den här frågan visar Danmark vägen med hjälp av ett svenskt system som täcker hela landet, där går systemet under namnet TrygFonden Hjerteløber. Nära hälften av Sveriges regioner har implementerat systemet, som här heter Sms-livräddare, och två till regioner är på väg att ansluta under 2021. Det finns all anledning att implementera ett sådant system i alla svenska regioner och att detta utförs i snabb takt.

DANSK STUDIE VISAR ÖKAD ANVÄNDNING AV HJÄRTSTARTARE

Sedan 1 maj 2020 använder hela Danmark ett enda landsomfattande system för att larma ut frivilliga livräddare till hjärtstopp. Systemet är kopplat till regional larmcentral och därifrån larmas frivilliga livräddare via appen till den som drabbats av hjärtstopp. Tekniken är utvecklad av svenska Heartrunner Sweden och kallas i Sverige för Sms-livräddare.

I en studie från Köpenhamns universitet analyserades hjärtstopp utanför sjukhus i Köpenhamn under ett år, då frivilliga larmats till platsen. I 42 % av fallen var en eller flera frivilliga livräddare på plats innan ambulans för att starta livräddande insatser. När frivilliga livräddare kom fram före ambulans användes hjärtstartare oftare än när de inte larmades. Andelen som defibrillerades innan ambulansen kom fram tredubblades – en ökning från 6,7 % till 21,2 %.

HÄLSOEKONOMISKA VINSTER ENLIGT STUDIE FRÅN LINKÖPINGS UNIVERSITET

Nyligen publicerades en rapport från Linköpings Universitet, *Centrum för forskning inom respons- och räddningssystem (CARER)*, som gjort en kostnadseffektivitetsanalys av systemet Sms-livräddare när det gäller hjärtstopp utanför sjukhus i Sverige. Författare av rapporten är Nicklas Ennab Vogel och Lars-Åke Levin.

Rapporten visar att införande av systemet Sms-livräddare är ett effektivt tillägg till omhändertagande av de som drabbas av hjärtstopp utanför sjukhus, dels mätt i antalet räddade liv per år, men också avseende kostnaden per *kvalitetsjusterade levnadsår (SEK/QALY)*.

FRIVILLIGA LIVRÄDDARE I SVERIGE ÄR GLADA ATT HJÄLPA TILL

Ellinor Berglund, med dr, lade nyligen fram sin avhandling *Dispatch of lay responders to out-of-hospital cardiac arrests* vid Karolinska Institutet. Hennes forskning visar att det är lätt att larma frivilliga livräddare, att de tar sig snabbt till platsen och att de frivilliga har positiva upplevelser av

att vara med om larm. Viktigast av allt är att användandet av hjärtstartare ökade när frivilliga livräddare var först på plats hos den som drabbats av hjärtstopp.

– Systemet gör att frivilliga med HLR-kunskaper larmas och kan hämta en hjärtstartare ute i samhället och skyndsamt ta sig till den som drabbats av hjärtstopp för att hjälpa i väntan på ambulans. Det är viktigt att snabbt komma i gång med livräddande insatser vid hjärtstopp eftersom tiden är en avgörande faktor. Som sms-livräddare blir du en i laget tillsammans med ambulans och räddningstjänst för att hjälpa en medmänniska, säger Jessica Holmström, regionansvarig för systemet Sms-livräddare, Hearrunner Sweden AB.

KÄLLOR

- ERC:s guidelines: <https://cprguidelines.eu>
- Om system som räddar liv ur ERC:s guidelines: [https://www.resuscitationjournal.com/article/S0300-9572\(21\)00061-7/fulltextcprguidelines.eu](https://www.resuscitationjournal.com/article/S0300-9572(21)00061-7/fulltextcprguidelines.eu)
- ILCOR (International Liaison Committee on Resuscitation), guidelines: <https://costr.ilcor.org/document/first-responder-engaged-by-technology-systematic-review>
- Studie från Köpenhamns universitet: <https://www.jacc.org/doi/full/10.1016/j.jacc.2020.04.073>
- Studie från Linköpings universitet: <https://liu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1545777/FULLTEXT01.pdf>
- Avhandling från Karolinska institutet: <https://openarchive.ki.se/xmlui/handle/10616/47448>

INFORMATION OM SYSTEMET

Jessica Holmström, region-/marknadsansvarig, jessica@hearrunner.com

PRESSKONTAKT

Åsa Kax Ideberg, kommunikationsansvarig, asa@hearrunner.com

Pressbilder: <https://www.smslivraddare.se/press/>

Hearrunner Sweden AB är ett innovationsföretag inom medtech. Startat av hjärtforskare. Fokuserade på att rädda fler liv. Hearrunner levererar ett modernt positioneringssystem – Sms-livräddare – som bygger på vetenskapligt utvärderade metoder för att larma frivilliga livräddare i samband med misstänkt hjärtstopp. Systemet integreras på larmcentralen och använder en app för iOS och Android för utlarmning och kommunikation med frivilliga livräddare via app.

Sms-livräddare har mottagit flera utmärkelser bland annat *MedTech4Help Innovation Award 2017*, *Dagens Medicins prestigefyllda Athenapriset 2017* samt *InUse Award 2019*. <https://www.facebook.com/inuse.se/posts/10157578190619509>

[smslivraddare.se](https://www.smslivraddare.se) | [hearrunner.com](https://www.hearrunner.com)

